

28 december 2020

Energimarknadsinspektionen

Box 155

631 03 ESKILSTUNA

Organisationsnummer:	556417-0800	Sökandens referens:	████████
Redovisningsenhet:	RER01011	Telefon:	████████
		E-post:	████████@vattenfall.se

Ansökan om nätkoncession för linje enligt ellagen (1997:857) för en ny 45 kV kraftledning luft- och marklednings i utförande mellan Rundvik och Olofsfors i Nordmalings kommun i Västerbottens län.

ANSÖKAN

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden), ansöker om tillstånd att bygga och driva en ny 45 kV kraftledning i mark- och luftledningsutförande mellan Rundvik och Olofsfors i Nordmalings kommun Västerbottens län. Koncessionen för ledningen söks att gälla tills vidare.

BAKGRUND OCH BEHOV

Koncessionsansökan gäller för en ny 45 kV lednings mellan station i Rundvik och Olofsfors. Den nya ledningen kommer att underlätta drift och underhåll av 45 kV-nätet i aktuellt område. Ledningen kommer även att utgöra en fullständig reserv för befintligt 45 kV nät, samt utgöra en viktig del för framtida förändringar av nätet. Rådande förhållanden ger begränsade möjligheter till förändringar av elnätet på grund av rådande förhållanden, vilket försvårar framtida ledningsombyggnationer. Denna begränsning kommer att upphöra i samband med byggnationen av denna sökta ledning.

STRÄCKNING OCH UTFÖRANDE

Ledningen omfattar en cirka 6,6 kilometer lång sträcka mellan station Rundvik och station Olofsfors, Ledningen utgår från NT6734 Rundvik och går i markkabelutförande i nordostlig riktning de första dryga 5 kilometerna längst E4:an och Botniabanan. När stråket passerat E4:an viker det av mot nordväst och går cirka 1,3 kilometer parallellt med väg 353 som luftledning. Skiftet från markkabel till luftledning grundar är tack vare markens beskaffenhet som till stor del av sträckan är berg i dagen. Sista biten in till station övergår i markkabel. passerar vägen och ansluter till ny station NT6733 Olofsfors. Ny station kommer att ersätta befintlig station NT6733 Olofsfors, Se bilaga 1.

ALTERNATIVT UTFÖRANDE

Markkabel är fördelaktigt vid passage av tätbebyggt område med bebyggelse då en markförlagd kabel tar mindre mark i anspråk, och inte påverkar landskapsbilden. Att markförlagd kabel är i regel 3–4 gånger dyrare än luftledning och försämrar driftsäkerheten genom att felsökning och reparation försvåras. Ett kabelhaveri medför oftast omfattande och långvariga elavbrott pga. omfattande

2021-02-02

2021-100196-0001

grävarbeten för att lokalisera och reparera den felande delen av ledningen. Detta är särskilt påtagligt där det inte finns väginfrastruktur. Kabelalternativet kräver också att kostsam kompensationsutrustning installeras. Omfattningen av kompensationsutrustning beror bland annat på kabelns längd och spänningsnivå.

Markförlagda kablar medför ett intrång med krav på vissa restriktioner/begränsningar längs med kablarna. Dock kan påverkan på landskapsbilden minskas genom markförläggning. Kraven kan vara i form av fria ytor (inga buskar, träd, stängsel, byggnader m.m.) motsvarande cirka 5 meter bredd längs hela kabelstråket. I kabelstråkets hela bredd på cirka 5 meter krävs att ytan hålls fri från träd buskar och byggnader m.m.

Vattenfall Eldistribution avsåg inledningsvis att bygga ledningen som luftledning, men under samrådet framkom uppgifter och synpunkter som medförde att Vattenfall Eldistribution bedömde att markkabel på en huvuddel av sträckan är det bästa alternativet för att minimera intrånget, bland annat av hänsyn till detaljplan i området. Ledningen kommer därför att byggas som markkabel från Rundvik station, fram till dess att ledningen korsat E14 och Botniabanan, där den övergår till luftledning på grund av berg i dagen.

I och med att ledningarna markförläggs friläggs mark för det detaljplanerade industriområdet och utgör mindre påverkan på befintligt industriområde och bebyggelse. Fördelarna med markkabel vad gäller funktion, och med hänsyn till detaljplanelagt område och omgivande planerade verksamheter, gör att det är strategiskt mest riktigt att använda markkabel på huvuddelen av sträckan för den planerade 45 kV-ledningen mellan stationerna Rundvik och Olofsfors. Förordat alternativ kan accepteras då sökt alternativ, tillsammans med befintlig matning, utgör ömsesidig reserv vilket får anses som en god teknisk lösning.

ALTERNATIV STRÄCKNING

En alternativ sträckning, utredningsstråk 3A, har utretts. Utredningsstråk 3A omfattar en cirka 7,5 kilometer lång sträcka mellan station Rundvik och station Olofsfors via station Floxen. Stråket börjar vid station Rundvik och går i nordvästlig riktning parallellt med befintlig 45 kV ledning samt 150 kV ledning till station Floxen. Stråket viker sedan av mot nordost och går parallellt med befintlig 45 kV ledning samt 10 kV ledning till station Olofsfors.

Alternativet 3A korsar genom Mo by där det är trångt och nära bebyggelse med närhet till bostadshus och bebyggelse. Det faktum att det redan finns två ledningar som korsar byn försvårar eller gör det omöjligt att rymmas med ytterligare en ledning i det ledningsstråket. Att förlägga ytterligare en ledning parallellt med bedömer sökande som ett sämre alternativ jämfört med det sökta alternativet.

SAMRÅD

Vattenfall Eldistribution har tidigt genomfört samråd för att tidigt i processen fånga upp synpunkter på hur alternativa ledningsstråk kan påverka samråds-kretsen så att ledningen därefter kan planeras på lämpligaste sätt. Ett samrådsbrev skickades ut den 30 oktober 2017 till berörd länsstyrelse, kommun och samebyar. Samrådstiden för det tidiga samrådet var satt till 1 december 2017.

Den 14 mars 2018 skickades samrådsunderlag med information om rubricerade ledningar och inbjudan till utökat samråd via post och/eller mail till länsstyrelsen i Västerbottens län, Nordmalings kommun, övriga berörda myndigheter, organisationer, föreningar och samebyar och till fastighetsägare och rättighetsinnehavare inom utredningskorridorerna på en bredd mellan cirka 100–400 meter längs alternativa stråk. Sista dag för yttrande var 27 april 2018. De berörda inbjöds att inkomma med synpunkter på projektet. I samrådsunderlaget presenterades information om planförhållanden, den

planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan.

Samråden har även omfattat sträckningen av befintlig 150 kV ledning mellan Harrsele och Floxen och mellan Floxen och Rundvik, dessa sträckor hanteras separat.

Annonsering om samråd skedde i Västerbottenskuriren och Folkbladet den 17 mars 2018. Annonsen innehöll information om den planerade verksamheten, information om var samrådsunderlag kunde erhållas och var synpunkter kunde lämnas. I annonsen framgick även kontaktperson och att informationen även publicerades på Vattenfall Eldistributions hemsida där även samrådsunderlaget fanns att hämta.

I annons, webbtex och utskickat samrådsunderlag fanns en inbjudan till samrådsmöte i Nordmalings församlingsgård. Mötet hölls måndag 16 april 2018 kl.18:00-20.00. Under mötet skedde en presentation av Vattenfall Eldistributions planer på ledningen, förutsättningar och förutsedd miljöpåverkan. Frågor ställdes löpande under samrådet. Presentationen avslutades med information om det fortsatta arbetet och hur synpunkter kunde skickas in via e-post, skriftligt eller via de synpunktsblanketter som fanns på plats under samrådsmötet. Alla synpunkter som lämnades under samrådet har varit en del i processen för att finna bästa alternativ.

Den 14 juni 2019 skickades inbjudan ut till ytterligare samrådsmöte till berörda fastighetsägare, rättighetsinnehavare, föreningar och närboende för att diskutera möjliga ledningsdragningar. Den 23 augusti 2018 hölls ett offentligt samrådsmöte tillsammans med sträckningen av befintlig 150 kV ledning mellan Floxen och Rundvik. På mötet diskuterades projektet och synpunkter lämnades in.

MILJÖKONSEKVENSER OCH HÄNSYN

Planer

Ledningen ligger inom Nordmalings kommun. Kommunens översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2017 och anger nuvarande markanvändning. Inga detaljplanlagda områden berörs av ledningen, men ett planförslag avseende bangård för industrispår, för fastigheten Mo 3:27, berörs. Ledningen bedöms inte stå i konflikt med kommunens planer och bedöms därför inte ge upphov till några konsekvenser.

Resurshushållning

Område utgörs av redan ianspråktagen mark längs befintlig ledningsgata, järnväg och serviceväg. Ledningen passerar Öreälven (SE0810434) och Leduån (SE705881-168013) som är vattenförekomster klassificerade enligt länsstyrelsens VattenInformationSystem VISS. Konsekvenserna för markanvändningen bedöms som obetydliga och effekterna på vattenförekomsterna bedöms även de som obetydliga. Sammantaget bedöms konsekvenserna som obetydliga.

Naturmiljö

Markkabeln korsar Natura-2000 området Lögdeälven, samt ett riksintresse för naturvård. Ledningen korsar även ett VMI-objekt, Lögdeälvens delta och Röviken som klassats med högt naturvärde. Leduån är också klassad enligt VISS. Längs väg 353 kommer ledningsgatan för luftledning att beröra kanten av ett av Länsstyrelsens naturvärdesobjekt (Brännåsen).

Fynd av rödlistade kryptogamer (svampar, lavar och mossor) har gjorts i Länsstyrelsens naturvärdesobjekt (Brännåsen). Samtliga dessa fynd återfinns på ett avstånd av ca 60–250 meter från

den planerade ledningsgatan. Olofsforsängarna är en känd fågelrastplats. Vid övergång förbi vattendrag kommer ledningen klamras fast i befintliga brokonstruktioner. Vattendragen (Lögdeälven och Leduån) kommer därmed inte påverkas av arbetet. Markledningens effekter på naturmiljön bedöms som liten under såväl byggnation som drift- och underhållsskedet och konsekvenserna bedöms därmed också som små. Luftledningen kräver en mindre avverkning i utkanten av ett område som identifierats som ett område med höga naturvärden. På de naturvärden som finns inom området bedöms denna åtgärd få små effekter både under byggnation och drift- och underhållsskedet och konsekvenserna bedöms därmed också som små.

Kulturmiljö

Den kulturhistoriska analysen har utförts inom en 100 meter bred korridor längs den planerade ledningen. Längs huvuddelen av sträckan löper ledningen i markkabelutförande parallellt intill Botniabanan. Detta område utgör flack skogsmark som först i historisk tid genom landhöjningen stigit upp ur havet. Norr om Rödviken övergår ledningen till luftledning och viker av norrut, förbi riksintresseområdet Olofsfors bruksmiljö. Inom analysområdet finns ett fåtal registrerade lämningar av vilka flertalet kan kopplas till verksamheten vid Olofsfors järnbruk. Genom god planering kan ingrepp i lämningarna sannolikt undvikas.

Sammantaget bedöms effekt och konsekvens på kulturmiljövärden bli liten.

Landskapsbild

Landskapet är relativt flackt och präglas av omväxlande skogs- och jordbruksmark. Övervägande del av skogsmarken är påverkad av storskaligt skogsbruk och består således av en blandning av kalhyggen, ungskogar, gallringsskogar och avverkningsmogna skogsbestånd. I anslutning till de två älvarna som rinner genom området utgör lövträd en större proportion av träden jämfört med skogarna i det kringliggande landskapet.

Påverkan av en ny ledning på landskapsbilden kan ske under byggfasen i form av markarbeten, avverkning för ledningsgata och montering av ledningen. Ledningen kommer i huvudsak att förläggas längs med befintlig infrastruktur och som markkabel bedöms denna inte medföra någon visuell påverkan i landskap och bebyggelsemiljö. Den korta sträcka som utförs som luftledning följer även den befintliga infrastrukturen. Ledningens effekter på landskapsbilden bedöms därför som obetydliga och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

Friluftsliv

Markerna längs den nya ledningen är tillgängliga för jakt, bär- och svamplockning och som strövområden.

Lögdeälven, vilken ledningen passerar, är utpekad som riksintresse för friluftsliv.

Effekter under byggskedet kan vara ianspråktagande av mark, begränsad framkomlighet och förhöjda ljudnivåer. Effekterna är dock kortvariga och när ledningen är i drift utgör den inget hinder från att röra sig i området och påverkar heller inte den visuella upplevelsen. Ledningens effekter bedöms därmed som obetydliga och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

Boendemiljö, hälsa och säkerhet

Elektromagnetiska fält (EMF) används som ett samlingsnamn för elektriska och magnetiska fält. Dessa fält uppkommer vid generering, överföring och användning av el. Fälten finns överallt i vår miljö, både ute i samhället och i våra hem, och härstammar bl.a. från kraftledningar och elapparater. För kraftledningar är det spänningsskillnaden mellan fasledare och mark som ger upphov till det elektriska fältet kring ledningen. För markförlagda kablar är avståndet mellan fasledarna litet, vilket innebär att magnetfältet blir obefintligt bara några meter ifrån den markförlagda ledningen. För

Luftledning avtar de elektromagnetiska fältet snabbt vid ökat avstånd och för den del som planeras utföras som luftledning finns ingen bebyggelse i närheten.

Ledningen bedöms inte ge upphov till konsekvenser till följd av elektromagnetiskt fält.

Rennäring

Den planerade ledningssträckningen är belägen inom två samebyars förvinter, vinter och vårvinterbetesmarker; Vapsten och Vilhelmina norra samebyar.

Den nya ledningen i markkabelutförande bedöms inte påverka förutsättningarna för att bedriva renskötsel i området. Ledningens effekter på rennäringsområdet bedöms som liten och konsekvenserna bedöms som små.

Den nya ledningen i luftledningsutförande, som går parallellt med befintliga ledning, bedöms inte påverka förutsättningarna för att bedriva renskötsel i området, eftersom tillgängligheten till betesmarkerna inte förändras i någon större grad.

Infrastruktur

Väg E4 och Botniabanan är utpekade som riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap 8§ miljöbalken. Markkabeln löper till största delen parallellt med väg E4 och Botniabanan, samt den serviceväg som ledningen planeras att förläggas invid. Luftledningen kommer till största del att löpa parallellt med väg 353.

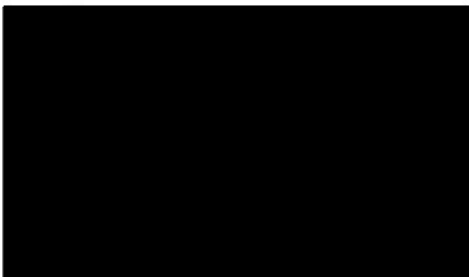
Påverkan av en ny ledning på infrastruktur sker under anläggningsarbetet i form av korsande över och under befintlig infrastruktur med risk för störning av verksamheten, dessa är dock kortvariga. Effekterna bedöms därmed som obetydliga och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

ÖVRIGT

Nätkoncession för område, anläggningsnummer rel 00572, som berörs av ansökan innehas av Vattenfall Eldistribution AB.

Bestyrkt fastighetsägarförteckning bifogas i bilaga 3.

För Vattenfall Eldistribution, enligt fullmakt

Med vänliga hälsningar

Vattenfall Eldistribution AB

BILAGOR

Bilaga 1. Koncessionskarta

Bilaga 2. Miljökonsekvensbeskrivning inkl. teknisk beskrivning och samrådsredogörelse

